

Zmiany w VAT 2026/2027 i w Ordynacji podatkowej

Kumulacja zmian na przełomie 2026 i 2027 r. i jej skutki dla działów finansowo-księgowych.

Stan prawny na dzień 12.10.2026. Część omawianych zmian dotyczy przepisów, które wejdą w życie 1 stycznia 2027 r. Przed każdym szkoleniem aktualizuję program do stanu prawnego na dzień szkolenia.

Przełom 2026 i 2027 r. przynosi kumulację zmian w podatkach. Od 1 stycznia 2027 r. KSeF działa w pełnym zakresie, a pakiet deregulacyjny VAT obok uproszczeń formalnych wprowadza poważne ryzyka, w tym rozszerzenie odpowiedzialności solidarnej nabywcy na usługi niematerialne (IT, doradztwo, księgowość). Od 1 października 2026 r. zmienia się także Ordynacja podatkowa: zasady składania korekt, krajowe MDR i uprawnienia urzędów skarbowych.

Celem szkolenia jest praktyczne przygotowanie uczestników do tych zmian. Program wskazuje punkty zapalne w strukturach firm, omawia nowe przepisy i orzecznictwo (w tym wyrok TSUE w sprawie C-276/24) oraz pokazuje, jak zabezpieczyć prawo do odliczenia VAT.

Uwaga: to program ogólny, dla księgowych firm i jednostek. Dla głównych księgowych samorządowych zakładów budżetowych przygotowałem odrębny program tylko dla SZB, a dla spółek komunalnych program tylko dla spółek komunalnych. To program aktualizacyjny, związany z konkretnym momentem. Jeżeli interesuje Cię głębsze spojrzenie na cyfrową kontrolę i ryzyko, zobacz Od faktury w KSeF do blokady rachunku. Oba programy można połączyć.

MODUŁ 1

Zmiany od stycznia 2027 r. (ostateczne wprowadzenie KSeF)

- Dodatkowe funkcjonalności w KSeF, w tym „automatyczne” generowanie pliku JPK_VAT.
- Obowiązek KSeF dla podatników „wykluczonych cyfrowo”.
- Likwidacja paragonu z NIP jako dokumentu, który może być traktowany jako faktura poza KSeF.
- Likwidacja możliwości wystawiania faktur z kas fiskalnych.

- Obowiązek podawania numeru KSeF w komunikacie przelewu.
- Przepisy sankcyjne za naruszenie zasad KSeF: czy przesłanie faktury „po terminie” wiąże się z dodatkową sankcją? Projektowane przesunięcie sankcji do 1.01.2027 r. wraz z procedurą „przymuszenia”.
- Pułapka na usługi niematerialne: odpowiedzialność solidarna obejmuje usługi IT, księgowe, prawne, doradcze, marketingowe i rekrutacyjne. Limity ochronne (15 tys. zł brutto / 50 tys. zł netto) i rola split payment.

MODUŁ 2

Pakiet uszczelniający i upraszczający

- Brak obowiązku składania informacji o spisie z natury przy likwidacji działalności gospodarczej.
- Zmiany w deklarowaniu nabycia towarów i usług z zagranicy (brak obowiązku wykazywania importu czynności zwolnionych z VAT).
- Rezygnacja z przepisu ograniczającego prawo do odliczenia przy czynnościach pozornych i przy obejściu przepisów na rzecz nadużycia prawa.
- Zmiany w rejestracji podatników:
 - nowe przypadki odmowy rejestracji podatnika VAT,
 - wykreślenie podatnika z rejestru VAT,
 - przywrócenie zarejestrowania jako podatnika VAT czynnego,
 - rezygnacja z obowiązku składania druku VAT-Z,
 - uproszczenia w składaniu druku VAT-R,
 - wsteczne sprawdzanie podatnika na wybrany dzień (do 5 lat wstecz w kontekście Białej Listy).
- Likwidacja obowiązku zapłaty VAT w ciągu 14 dni od wewnątrzwspólnotowego nabycia środków transportu.
- Zmiany w zakresie kas rejestrujących:
 - obowiązek złożenia wniosku o wyrejestrowanie kasy,
 - kary za brak wyrejestrowania nieużywanej kasy,
 - zasady serwisu kas wirtualnych,
 - zakaz wymiany pamięci fiskalnej w kasach z elektronicznym zapisem kopii.

- Obliczanie obrotu podatnika zwolnionego podmiotowo (sprzedaż usług poza terytorium kraju).
- Rejestracja jako podatnik VAT małżonków prowadzących działalność rolniczą.
- Nowa instytucja Składu VAT: magazynowanie towarów ze stawką 0% VAT i uwarunkowania rynkowe.

MODUŁ 3

Weryfikacja kontrahentów, odliczanie podatku naliczonego i solidarna odpowiedzialność

- Nabycie od nierzetelnego kontrahenta – brak prawa do odliczenia czy solidarna odpowiedzialność?
 - przypadki solidarnej odpowiedzialności za VAT niezadeklarowany przez sprzedawcę,
 - kiedy nabywca nie może odliczyć VAT, bo podatek nie zostanie wykazany przez sprzedawcę,
 - czy brak prawa do odliczenia i solidarna odpowiedzialność mogą występować jednocześnie – wyrok TSUE z 10 lipca 2025 r., C-276/24,
 - należyta staranność jako podstawa zachowania prawa do odliczenia i uniknięcia solidarnej odpowiedzialności.
- Brak prawa do odliczenia wynikający z przepisów o VAT:
 - faktura niezgodna z rzeczywistością,
 - transakcja stanowiąca nadużycie prawa podatkowego od stycznia 2027 r.
- Solidarna odpowiedzialność i należyta staranność:
 - towary z załącznika 15 ustawy o VAT – zmiana od stycznia 2027 r. (z PKWiU na Nomenklaturę Scaloną CN),
 - usługi z załącznika 15 – zmiana od stycznia 2027 r.,
 - towary i usługi z załącznika 16 – zmiana od stycznia 2027 r.,
 - zapłata na rachunek spoza Białej Listy – jak weryfikują ją organy,
 - solidarna odpowiedzialność członków Grupy VAT.

MODUŁ 4

Nowe zasady procedur i rozliczeń od 1 października 2026 r. (Ordynacja podatkowa)

- Koniec dwutorowości przy odzyskiwaniu nadpłat:
 - likwidacja odrębnego wniosku o stwierdzenie nadpłaty – kiedy sama korekta deklaracji wszczyna postępowanie,
 - nowe reguły dla byłych wspólników rozwiązanych spółek cywilnych oraz wygasłych Grup VAT.
- Obowiązek uzasadniania korekt (granica 10 000 zł):
 - pisemne uzasadnienie przyczyn korekty przy nadpłatach powyżej 10 000 zł,
 - kiedy uzasadnienie jest fakultatywne i jak je formułować, by uniknąć wezwań.
- Większe uprawnienia urzędu do samodzielnej korekty (czynności sprawdzające):
 - podwyższenie progu do 10 000 zł (z 5 000 zł) dla poprawy błędów w deklaracji, np. JPK_V7,
 - informacja o przyczynie korekty zamiast przesyłania kopii skorygowanej deklaracji,
 - sprzeciw podatnika – 14 dni na anulowanie korekty urzędowej.
- Płatności podatków przez osoby trzecie:
 - limit skutecznej zapłaty za inną osobę z 1 000 zł do 5 000 zł,
 - zamknięty katalog zwolnień i powiązań rodzinnych, opis dowodu wpłaty.
- Ograniczenie raportowania schematów podatkowych (MDR):
 - zniesienie obowiązku raportowania krajowych schematów (pozostają uzgodnienia transgraniczne),
 - likwidacja obowiązku posiadania wewnętrznej procedury MDR, zmiany w definicjach promotora i wspomagającego,
 - tajemnica zawodowa (adwokat, radca prawny, doradca podatkowy) i nowe zasady składania MDR-3 przez pełnomocnika.

Materiały

Materiały szkoleniowe w wersji elektronicznej.

Program składam z modułów. Dla zakładów budżetowych i jednostek publicznych dobieram te elementy, które dotyczą ich rozliczeń.